

PAKET VÜCUT SENDROMUNA BAĞLI KOKAİN İNTOKSİKASYONU SONUCU ÖLÜM: OLGU SUNUMU

Fatal cocaine overdose due to body packers syndrome: A case report

Erdal ÖZER¹, Bülent ŞAM², Taşkın ÖZDEŞ², Halis DOKGÖZ³

Özer E, Şam B, Özdeş T, Dokgöz H. Paket vücut sendromuna bağlı kokain intoksikasyonu sonucu ölüm: Olgu sunumu. *Adli Tıp Bülteni*, 2005;10(2):62-65.

ÖZET

Yasadışı ilaç ve uyuşturucu maddeleri vücutlarının içinde paket halinde saklamak suretiyle gümrüklerden ve kontrol noktalarından kaçırılan kişilere vücut paketçisi denmektedir.

Yabancı uyruklu 24 yaşında erkek olgu, fenalaşması üzerine getirildiği hastanede konvülsiyonlar geçirerek ölmüştür. Dış muayenesinde herhangi bir özellik yoktur. İç organ incelemelerinde; organlarda yaygın ödem ve konjesyon görülmüştür. Midesinde ve bağırsaklarında iki adet kokain paketi mevcut olduğu tespit edilmiştir.

Olgu; vücudundaki paketlerden birinin patlaması sonucunda akut kokain intoksikasyonu sonucu öldüğüne karar verilmiş bir paket vücuttur.

Olgu; şüpheli ölümlerde "Paket Vücut Sendromu"na dikkat çekmek ve konunun tartışılması amacıyla sunulmuştur.

Anahtar kelimeler: Kokain, paket vücut sendromu, şüpheli ölüm, otopsi, adli tıp.

SUMMARY

"Body packers" or "mules" are individuals who swallow or insert into a body cavity, containers or packages filled with illegal drugs for the purpose of smuggling past customs.

A case of acute intoxication of cocaine is reported, of which two packages found in the stomach of a 24-year old black ma-

le at during autopsy and external examination was unremarkable. The internal examinations, showed edema and generalized congestion of the organs.

This case report is about the death of a body packer due to cocaine intoxication following the rupture of a packet of cocaine. This case is represented in order to draw attention to body packing for suspected death cases.

Key words: Cocaine, body packers syndrome, suspected death, autopsy, forensic medicine.

GİRİŞ

Zehirlenme; yeterli miktarda verildiğinde zehir gibi davranabilecek bir kimyasal maddenin dokularda yol açtığı hasarın klinik belirtileridir (1). Kokain de bağımlılık potansiyeli en güçlü ve en tehlikeli maddelerden biridir ve Erythroxylyon Coca adındaki bodur bir bitkiden elde edilen acı kristallin alkaloid yapıda bir maddedir (2,3).

Uyuşturucu maddeleri vücut boşlukları içerisinde taşıyarak kaçırılan şahıslara, paket vücut denilmektedir. En sık kullanılan vücut boşlukları ağızdan anüse kadar gastrointestinal sistem (GİS), vagen ve bazı olgularda da ku-

¹ Adli Tıp Şube Müdürlüğü, Çorum

² Adli Tıp Kurumu, İstanbul

³ Mersin Üniversitesi, Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı, Mersin

laklardır. Bu yolla en sık kokain olmak üzere bazen eroin ve ender olarak da esrar kaçakçılığı yapılan uyuşturucu maddelerdir (4).

Bu yöntem ile yasadışı ilaç kaçakçılığı, paketlerdeki sızma veya patlama nedeniyle çok tehlikeli ve hatta ölümcüldür (5-9). Bu durum literatürde Paket Vücut Sendromu (Body Packer Syndrome) olarak isimlendirilmektedir (4,10).

Paket vücutta tüm anatomik kavitelere bu paketler taşınabilir, ağız, rektum, gis kanalı, kulak, vajina, deri altı gibi (3-5,7,10).

Paket Vücut Sendromu olgularının genel karakteristikleri; yasadışı ilaç ihracının yoğun olduğu bölgelerden yakın zamanda dönüş yapmışlardır, sık sık yolculuklara çıkarlar, genellikle yüksek karlı kokain, eroin gibi maddeleri taşırlar, paket malzemesi genelde lateks, alüminyum folyo, kondom, ameliyat eldiveninin parmak kısmı ve benzeri maddelerdir (3,10-12).

Medikal literatürde daha sonraları bu yönteme bağlı fatal kokain entoksikasyonu vakaları bildirilmiştir (3, 13-15).

Şüphelenilen olgularda radyolojik yöntemler kullanılarak paket varlığı tespit edilebilir. Ama bu bazen paketin özelliği, bazende bağırsak gazları nedeniyle yanıltıcı olabilir (16,17).

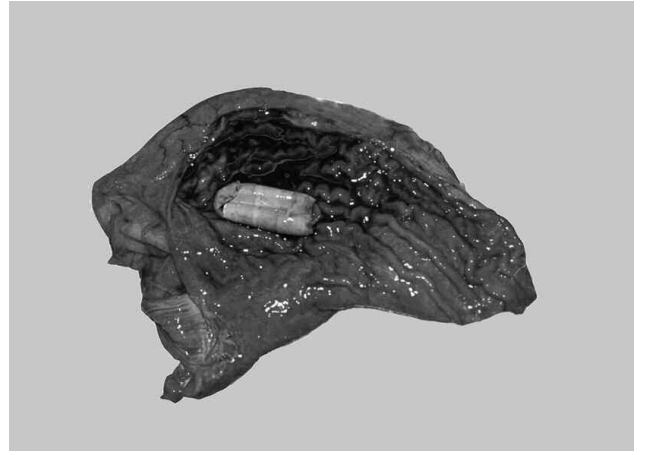
Uzun yolculuklarda, paketlerin doğal yoldan gis kanalından erken tahliye olmasını geciktirmek için, paket vücutçular yüksek dozlarda antikolinergik ilaç kullanırlar ve yolculuk esnasında ve öncesinde bir şey yiyip içmemeye özen gösterirler (18).

Bu olgularda, bazen de gastrointestinal sistem obstrüksiyonu oluşabilir. Bazen de adli tıp uzmanı ölüm sebebini belirlemek için yaptığı otopsi esnasında, vücutta paketlere rastlayabilir. Bizim olgumuzda bu tip bir olgu olup konunun tartışılması amacıyla sunulmuştur.

OLGU

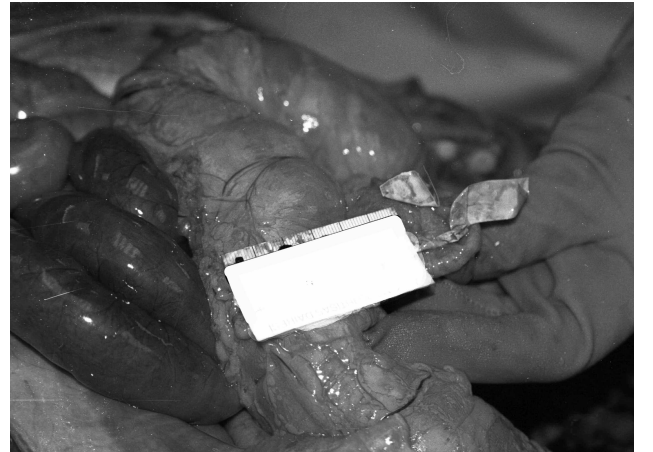
24 yaşındaki erkek olgu, tanık ifadelerine göre Tanzanya'ya yaptığı bir yolculuk sonrası dönüşte evinde fenalaşmıştır. Kız arkadaşı tarafından hastaneye kaldırılan yabancı uyruklu kişi konvülsiyonlar geçirerek ölmüştür. Ölümü şüpheli, ani ve beklenmedik olarak değerlendirilerek Adli Tıp Kurumu Morg İhtisas Dairesi'ne sistematik otopsi yapılmak üzere gönderilmiştir.

Yapılan sistematik otopside; 24 yaşında zenci erkek cesedinin 1,75 cm boyunda 75 kg ağırlığında olduğu tespit edilmiştir. Dış muayenede herhangi bir özellik saptan-

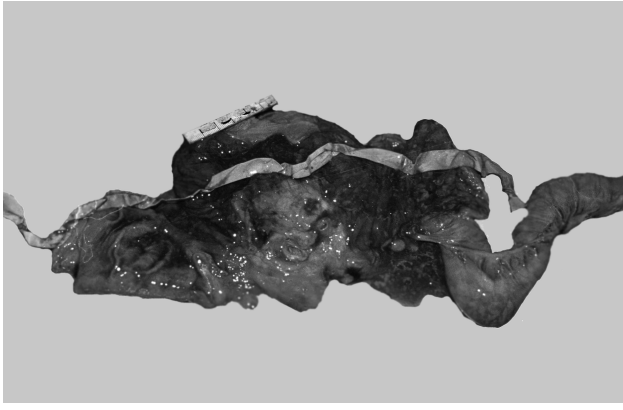
Resim 1. Mide içi ve kokain paketi

mamıştır. İç organ incelemelerinde; tüm organların hiperemik olduğu, akciğerlerde yaygın subplevral kanama ve ödem mevcut olduğu, mide mukozasının kanamalı olduğu tespit edilmiştir. Mideden 1 adet 5x1 cm uzunluğunda kapsül şeklinde sarı renkli plastik bant ile sarılmış, altta beyaz renkli plastik bant ve en içte şeffaf poşet içinde, niteliği ve miktarı anlaşılamayan bir içerik mevcut olduğu saptanmıştır. (Resim 1) Bağırsak lümeni içinde kırmızı kahverengi renkli sıvı vasfında mayi olduğu ve içinde açılmamış tüp şeklinde sarılmış paket mevcut olduğu görülmüştür. (Resim 2-3) Cesedin duodenumundan 1 adet 40 cm uzunluğunda 1,3 cm genişlikte tek kat halinde sarı renkli plastik bant elde edilmiştir.

Resim 2. Duodenumda görülen sarı renkli bant

Cedia ve GC/MS yöntemiyle yapılan sistematik toksikolojik analiz sonucunda; kanda ve idrarda kokain metaboliti Benzoylcgonin saptandığı, bulunan kokain metaboliti miktarının kanda 1354 ng/ml, idrarda ise 1697 ng/ml olduğu, kanda etanol, metanol bulunmadığı, mide

Resim 3. Duedonum açıldığında görülen sarı renkli bant

ve duedonumdan elde edilen materyallerin (bant ve naylon parçalarının) kokain ile bulaşıklı bulunduğu, söz konusu materyallerde (bulaşıklık düzeyinde olduğundan) miktar analizi yapılamadığı, tespit edilmiştir. Kişinin ölüm nedeninin, kokain intoksikasyonuna bağlı olduğu saptanmıştır.

TARTIŞMA

Yasadışı uyuşturucu madde kaçakçılığı, tüm mücadelelere rağmen tamamen önlenememektedir. Önlemler artırıldıkça ve mücadele için yeni yöntemler geliştirildikçe kaçakçılarda yeni yöntemlere başvurmaktadırlar, aslında bu beynin beyinle yarışması gibidir. Uyuşturucu kaçakçılarının son yıllarda kullandıkları önemli yöntemlerden biri de kaçırılan maddelerin paketlenip yutulmuş veya diğer vücut boşluklarına saklanarak gümrüklerde yakalanmadan ülkelere sokmaktır (4).

Bu tip olaylarla mücadele; ilk giriş yerleri olan gümrükler, limanlar ve havalimanlarında olmalıdır. Yukarıda da değinildiği gibi şüphelenilen ve yüksek riskli, olgular vücutta paket açısından değerlendirilmelidir. Ama her zaman bu kişiler yakalanamamakta ve paketlerdeki sızma veya yırtılmaya bağlı entoksikasyon sonucu hastaneye götürüldüklerinde veya ölü bulunup yapılan otopsi sonucunda olay anlaşılabilir. Bazen bu kişiler yolculuk esnasında da ölebilirler, ülkeler arası yolculuk esnasında uçakta gemide veya kara taşıtında ölenlerde bu olasılık her zaman akla gelmelidir.

Paket vücut sendromu nedeniyle öldüğü düşünülen olgularda otopsi öncesinde direkt grafi, Bilgisayarlı Tomografi veya Manyetik Rezonans Görüntüleme gibi ileri görüntüleme yöntemlerinden yararlanılabilmektedir (17).

Olguların büyük bir kısmı ise evlerinde veya otel odalarında ölü olarak bulunabilirler. Olay yeri incelemesi bu olgularda çok önemlidir. Buldukları yerde uçak bileti olup olmadığı ve laksatif veya lavman malzemeleri olup olmadığı araştırılmalıdır. Bu yöntemle kaçakçılık yapanlarla mücadele ülkelerin girişlerinde yapılmalı, uyuşturucu trafiğinin yoğun olduğu bölgelerden gelen ve sık sık seyahat öyküsü mevcut şüpheli kişiler gümrüklerde tükürük ve idrar tarama testlerine tabii tutularak ve gerek olursada hastanelerde radyolojik incelemeler yapılarak vücutta paket olup olmadığı yönünde incelenmelidir (3,19,20).

Otopside bu olgularda son dönemde geçirilmesi kuvvetle muhtemel bir konvülsiyon atağını kanıtlamak açısından dudaklar ve dilde taze ısırık izlerinin varlığına da dikkat edilmeli, gastrointestinal sistem kanalı dikkatlice incelenip tüm paketlerin yerleri tespit edilmeli, her paket ayrı ayrı toksikolojik açıdan değerlendirilmelidir. Kan idrar ve safrada sistematik toksikolojik analiz yapılmalıdır (21).

Şüpheli ölüm nedeniyle otopsi yapılan olgunun midesinden açılmamış bir paket, barsaklarından ise açılmış bir paket elde edilmiş, kanda 1354 ng/ml ve idrarda ise 1697 ng/ml Kokain metaboliti Benzoylcegonin saptanmıştır. Otopsi sonucu olgu Paket Vücut Sendromu olarak değerlendirilmiş ve kokain intoksikasyonu sonucu öldüğü belirlenmiştir.

Etkisi çok çabuk başlar ve 30-60 dk. gibi çok kısa sürer. Etkisi çok kısa sürse de kandaki ve idrardaki metabolitleri 10 güne kadar bulunur. Pozitif pekiştirici etkisi nedeniyle tek bir kullanımdan sonra psikolojik bağımlılık gelişebilir. Kokain, öfori, kendine güven duygusunda artma, fiziksel ve zihinsel işlevsellikte artma duygusu nedeniyle kullanılır. Doz arttıkça ajitasyon, iritabilite, yargılama bozukluğu, impulsif ve tehlikeli cinsel davranışlar, agresyon, psikomotor aktivasyonda artma ve manik semptomlar görülebilir. Taşikardi, hipertansiyon ve midriazis fiziksel semptomlardır (2).

Vücut içerisine gizlenerek uyuşturucu madde taşınması ile ilgili ilk yayınlar 1970'li yıllara dayanmaktadır. Uyuşturucu ticareti ve buna bağlı olarak ölümlerin artışı gerçeği de göz önüne alınarak, bir yöntem olarak vücut içinde uyuşturucu taşınması konusunda toplumsal bir bilgilendirmeye ihtiyaç vardır. Ayrıca tıbbi açıdan Paket Vücut Sendromu'na dikkat edilmelidir.

KAYNAKLAR

1. Birinci Basamak İçin Adli Tıp El Kitabı, TTB ve ATUD, Ankara, 1999: 157-166
2. <http://www.med.ege.edu.tr/~hanci/madde.html>, Madde Kullanımı İle İlişkili Bozukluklar, Erişim Tarihi: 18.07.2005
3. <http://www.emedicine.com>, Stephens E. Toxicity, Narcotics. Erişim Tarihi: 28-07-2005
4. Alkan N. Paket vücut sendromu. Bağımlılık Dergisi 2004;5(2):35-41.
5. Stewart A, Heaton ND, Hogbin B. Body packing – a case report and review of the literature. Postgraduate Medical Journal 1990; 66:659–661.
6. Glass JM, Scott HJ. Surgical mules: The smuggling of drugs in the gastrointestinal tract. Journal of the Royal Society of Medicine 1995; 88:450–453.
7. Joynt BP, Mikhael NZ. Sudden death of a heroin body packer. Journal of Analytical Toxicology 1985; 9:238–240.
8. Heinemann A, Miyaishi S, Iwersen S, Schmoltd A, Puschel K. Body-packing as cause of unexpected sudden death. Forensic Science International 1998; 92:1–10.
9. Aks S, Vander Hoek TL, Hvyhorczuk DO, Negrusz A, Tebbett I. Cocaine liberation from body packets in an in vitro model. Annals of Emergency Medicine 1992; 21:1321–1325.
10. Wetli CV, Mittleman RE. The ‘Body Packer Syndrome’—toxicity following ingestion of illicit drugs packaged for transportation. Journal of Forensic Science 1981; 26:492-500.
11. Beck NE, Hale JE. Cocaine body packers. The British Journal of Surgery 1993; 80:1513–1516.
12. Caruana DS, Weinbach B, Goerg D, Gardner L.B. Cocaine-packet ingestion. Annals of Internal Medicine 1984; 100:73–74.
13. Patel F. A high fatal postmortem blood concentration of cocaine in a drug courier. Forensic Science International 1996; 79:167–174.
14. Sinner N. The gastro-intestinal tract as a vehicle for drug smuggling. Gastrointestinal Radiology 1981; 6:319–323.
15. Stewart A, Heaton ND, Hogbin B. Body-packing – a case report and review of the literature. Postgraduate Medical Journal 1990; 66:659–661.
16. Hierholzer J, Cordes M, Tantow H, Keske U, Maurer J, Felix R. Drug smuggling by ingested cocaine-filled packages: conventional X-ray and ultrasound. Abdominal Imaging 1995; 20(4):333–338.
17. Horrocks AW. Abdominal radiography in suspected body packers. Clinical Radiology 1992; 45: 322–325.
18. M.M. McCarron and J.D. Wood, The cocaine “Body packer” syndrome-diagnosis and treatment, JAMA 1983; 250:1417–1420.
19. Fineschi V, Centini F, Monciotti F, Turillazzi E. The cocaine “body stuffer” syndrome: A fatal case. Forensic Science International 2002; 126:7-10.
20. Introna F, Smialek JE. The “mini-packer” syndrome. Fatal ingestion of drug containers in Baltimore, Maryland. The American Journal of Forensic Medicine and Pathology 1989; 10:21-4.
21. Steven A K, Shaun L, Leon R, Abdulrezak S, Bennet O, Joseph D and Cyril H. W. The risk of body packing: A case of a fatal cocaine overdose. Forensic Science International 2005; 151:81-84.

İletişim

Dr. Erdal ÖZER

Adli Tıp Kurumu,

Çorum Şube Müdürlüğü, Çorum

E-posta: er4077@yahoo.com